

R

VEIL-SERIE

VREEMDELING OP AARDE

THEODORUS VAN DER GROE

No. 536

JULI-AUGUSTUS 2017

THEODORUS VAN DER GROE

Theodorus van der Groe werd op 3 september 1705 te Zwammerdam geboren. Zijn vader, Ludovicus van der Groe, was daar predikant; de naam van zijn moeder is Johanna Laats. Ook van moederszijde behoorde Van der Groe tot een familie van predikanten. Met zijn oudere zuster Eva heeft Van der Groe zijn leven lang een nauwe geestelijke band onderhouden. Een jongere broer is later predikant geworden in Zoeterwoude.

In 1724 ging Theodorus theologie studeren in Leiden. Zijn eerste gemeente werd Rijnsaterwoude (1730). Daar raakte hij onder invloed van piëtistische gelovigen. Kritiek op zijn prediking raakte hem diep. Van der Groe en zijn zuster Eva, die na een echtscheiding bij hem was komen inwonen, beleefden daardoor een bekering; eerst Eva in september 1735, Van der Groe korte tijd daarna.

Toen hij meer en meer bekend werd als bevindelijk predikant, verdiepte Van der Groe zich in de studie van de reformatische theologie.

Intussen was hij in 1740 predikant geworden in Kralingen. Tot zijn dood op 24 juni 1784 is hij daar gebleven. In het jaar 1754 trouwde hij met Johanna Cornelia Bichon, die leefde van 1709-1785.

Als predikant van Kralingen kwam hij kritischer

te staan tegenover de piëtistische geloofscultuur van zijn dagen. Velen richtten zich namelijk op het herkennen van de gevoelige tekenen van de wedergeboorte in hun ziel, zonder dat ze tot bewuste geloofszekerheid kwamen. Met een beroep op Calvijn en anderen leerde Van der Groe dat die zekerheid tot het wezen van het geloof behoort. Niet tot het 'welwezen' van het geloof zoals toen velen leerden, waardoor men zich tevreden ging stellen met het voorbereidende 'honger en dorst' naar de gerechtigheid. Van der Groe stelde dat men dan in feite nog de zaligmakende genade mist.

Terwijl hij met deze zaken theologisch en pastoraal worstelde, raakte hij geboeid door het werk van de Schotse predikers Ebenezer en Ralph Erskine. Zij vonden de juiste verhouding tussen een beschouwing van het verbond onder de beheersing van de uitverkiezing en een prediking met ruime aanbieding van de beloften van het Evangelie. Bevriende Rotterdamse uitgevers brachten vanaf 1747 vele preken van de Erskines in vertaling uit, die soms werden voorzien van uitvoerige inleidingen door Van der Groe. Deze voorredes gaan diepgaand in op de zojuist genoemde geloofsproblematiek.

Toen in 1749 de zogenaamde 'Nijkerkse beroerten' ontstonden, met als kenmerk plotselinge bekeringen en gemeenschappelijke emoties, verwierp Van

der Groe deze opwekking als een uitwas van piëtistische geestdrijverij. Hij heeft in de jaren daarna zijn kritiek uitgewerkt in een tweedelig werk onder de titel “Toetssteen der ware en valse genade” (1752-1753). Met deze publicatie was zijn theologische reputatie in kerkelijk Nederland voorgoed gevestigd.

Opmerkelijk is dat rond 1760, toen in piëtistische kring nieuwe spanningen ontstonden over de rechtvaardigingsleer, men de opvattingen van Van der Groe als tegenpool zag van die van Alexander Comrie, predikant te Woubrugge. Anders dan Comrie hield Van der Groe de vergeving der zonden door God zo dicht mogelijk bij de bewuste geloofsdaad van de mens.

Uit de kerkenraadnotulen van Kralingen blijkt dat Van der Groe zijn werk getrouw en gewetensvol heeft verricht, in harmonie met de andere ambtsdragers. Het hart van zijn werk was de prediking die hoorders uit de wijde omtrek naar Kralingen trok. Veel (afschriften van) preken zijn bewaard, o.a. een volledige verklaring van de Heidelbergse Catechismus. Hij preekte analytisch (woord voor woord werd uitgelegd) en onderscheidde in de toepassing zorgelozen, onbekeerlijken, bekommerden en bekeerden. Zijn talrijke biddagpreken getuigen van een profetische instelling. Hij verwachtte een

duizendjarige bloeitijd voor de kerk na de bekering van de Joden.

Van der Groe stond in zijn tijd bekend als een geleerde man, maar ook als een prediker met een negativistische inslag. Het is de vraag of dit terecht is. Ook persoonlijke omstandigheden kunnen een rol hebben gespeeld: op zijn portret is te zien dat hij halfblind was.

Toen hij stierf in 1784 werd hij bij zijn moeder en zuster begraven aan de voet van de Kralingse kansel.

Bron:

- Biografisch Lexicon voor de Geschiedenis van het Nederlandse Protestantisme, deel 6, pag. 98-101.

De hiernavolgende preek is afkomstig uit de Bibliotheek "Overjarig koren", 13e jaargang no. 5 van mei 1935, uitgegeven door Uitgeversbureau Firma Romijn & Van der Hoff te Gorinchem. De oorspronkelijke titel luidt: 'Vreemdelingen en bijwoners'. De preek die gehouden is te Kralingen bij het ingaan van een nieuw jaar, werd herschreven in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands.

VREEMDELING OP AARDE

door

THEODORUS VAN DER GROE

*”Want wij zijn vreemdelingen en
bijwoners voor Uw aangezicht, gelijk al
onze vaders”.*

1 Kronieken 29:15a

Er is geen ding meer schadelijk en nadelig voor Gods volk dan de aards- of wereldsgezindheid. Hun geestelijke leven wordt er zeer door gehinderd en verzwakt. Als hun hart van achter de Heere afwijkt, gaan ze zich aan de lage aarde verbinden en hechten. Het is niet te zeggen hoeveel schade en nadeel een kind van God hierdoor lijdt aan zijn kostelijke zaligheid. Terecht heeft de Heere Jezus al de Zijnen daarover heel ernstig vermaand, als Hij zegt: ‘Wacht uzelf, dat uw harten niet te eniger tijd bezwaard worden met de bekommernissen van dit leven’, Lukas 21:34. Er was ooit een tijd om Gods volk ernstig over dit kwaad te vermanen, maar ook nu, in onze geesteloze eeuw, is dit nodig nu de wereldsgezindheid

onder ons zo de overhand genomen heeft. Maar hoe kan men het volk van God hiervoor het beste waarschuwen? Wat zal men hen daartoe het beste voor ogen kunnen stellen om hun harten van de wereld af te leiden en naar de hemel op te voeren? Hoe zal dit in hun gemoed doordringen? Onder andere is hiervoor niets meer gepast dan hen met ernst voor te houden dat zij hier op deze wereld slechts vreemdelingen en bijwoners voor Gods aangezicht zijn. Dat zij hier maar kort verblijven en dat hun huis, vaderland, goed en familie boven in de hemel is. Als ze dat juist inzien en opmerken, zullen ze ware liefde en hoogachting voor de hemel krijgen en zullen hun harten zich van deze aarde kunnen losmaken. Hiertoe geeft ons tekstwoord bijzonder aanleiding, als we deze belijdenis horen uit de mond van de godvrezende koning en profeet David: ‘Want wij zijn vreemdelingen en bijwoners voor Uw aangezicht, gelijk al onze vaders.’

Onder de meest heilzame overwegingen en bespiegelingen van een mens hier op deze wereld, is er niet één zo nuttig en voordelig voor hem als de overdenking van zichzelf en van zijn natuurstaat hier op aarde. Die brengt hem meer tot het zoeken en najagen van een blijvende en eeuwige

gelukzaligheid, Dit hebben de oude heidenen onder woorden gebracht met hun beroemde spreuk: Ken uzelf. Deze spreuk of les werd onder hen in grote waarde gehouden. Sommigen onder hen durfden de oorsprong van deze spreuk aan geen sterfelijke mens toe te schrijven. Ze meenden dat die op onmiddellijke wijze zijn oorsprong vond bij de goden in de hemel en door hen naar de aarde was gezonden. Werkelijk, geliefden, niet ten onrechte hebben de oude heidenen zich zo over de heilzaamheid van deze spreuk verwonderd. Want onder alle spreuken van de wijzen is er niet één die het in gewicht en voortreffelijkheid kan halen bij deze spreuk: Ken uzelf. Wat is voor de mens in dit leven meer nodig dan de juiste kennis van zichzelf? Wij durven vol te houden dat alle andere wetenschappen niet te vergelijken zijn met deze wetenschap. Al was iemand zo wijs en verstandig als ooit een sterveling voor hem geweest is, toch houden we hem, zonder deze kennis en wijsheid, voor de allergrootste en ongelukkigste dwaas die er zijn kan. Al bezit iemand een gegronde en doordachte kennis van alle goddelijke en natuurlijke dingen in de hemel en op de aarde, toch kent en weet hij eigenlijk niets, als hij zichzelf niet kent, en niet weet wie en wat hij is. Het is deze rechte en gegronde kennis van

zichzelf die de mens nodig heeft om hem gelukkig te maken. Het zien van zijn ellendige, nietige en voorbijgaande staat in deze wereld, moet hem buiten zichzelf voeren en opleiden tot het eeuwige, onvergankelijke en allerhoogste goed. Dat moet hem zijn ware heil en geluk helemaal buiten zichzelf in de zalige gemeenschap met God doen zoeken.

Om deze reden beijerden de gelovigen van het Oude Testament zich in het bijzonder om deze hoognodige kennis van zichzelf en hun vergankelijkheid te verkrijgen. Ze deden dit niet met het doel om in zichzelf te blijven rusten, maar om hun eeuwige en allerhoogste belang alleen buiten zichzelf in Gods volzalige gunst en gemeenschap te zoeken. Wie weet niet hoezeer dit het ernstige streven was van die grote en beroemde man onder Israël, koning David? Op vele plaatsen in zijn psalmen geeft hij ons de helderste bewijzen en blijken van zijn grote vorderingen in de hoognodige kennis van zichzelf en zijn ellende, zijn geringheid en vergankelijkheid. Daardoor zocht hij zijn hoogste geluk alleen buiten zichzelf. Een voorbeeld daarvan treffen we aan in onze tekstwoorden, waarin die vrome en grote koning van Israël een heerlijke belijdenis aflegt van de nietigheid van zichzelf en van zijn volk voor de Heere

zijn God: ‘Want wij zijn vreemdelingen en bijwoners voor Uw aangezicht, gelijk al onze vaders.’ De heilige schrijver van dit en het volgende boek der Kronieken, naar het algemeen gevoelen de man Gods Ezra, of iemand anders, geeft in ons teksthoofdstuk een verhaal of beschrijving van enige zaken die gebeurd zijn aan het einde van het leven van koning David. Onder andere, hoe David vóór zijn dood het volk of de gemeente bij zich ontbood en hen aanwijzingen gaf, betreffende het bouwen van een tempel voor de Heere. Zijn zoon Salomo, die op het punt stond na hem de troon van Israël te bestijgen, was nog jong en onervaren, slechts achttien of negentien jaar oud. Dit werk van de tempelbouw was zeer groot en zwaar, waarom hij nog vóór zijn sterven alles wilde doen en gereed maken wat mogelijk was, om een zo groot werk voor zijn zoon gemakkelijk te maken. Voornamelijk wilde hij hem doen beschikken over de nodige middelen om het werk te kunnen uitvoeren. Met dit doel liet koning David hier aan de gemeente zien welke grote en kostbare schatten van goud en zilver hij voor dit belangrijke werk van de tempelbouw had verzameld en gereedgemaakt. Daarbij deed hij een ernstig verzoek aan de

gemeente om zijn godvrezende voorbeeld na te volgen en van hun kant rijke en milde geschenken voor dit werk af te zonderen. Daarop wordt dan verder verhaald hoe het volk van Israël, aangespoord door het voorbeeld van de koning, met de grootste ijver ook een menigte geschenken van goud en zilver bijeenbracht, die hier naar hun waarde genoemd worden. Zo bracht David een zeer grote som geld voor de tempelbouw bijeen om die aan zijn zoon Salomo te overhandigen. Bij deze gelegenheid vertelt onze geschiedschrijver hoe verheugd en geestdriftig koning David is, als hij deze eensgezinde en godvruchtige ijver van het volk ziet in het bijeenbrengen van deze rijke en milde geschenken voor de tempelbouw. Hij nam op zich om God de Heere daarover plechtig te loven en te danken voor de oren van de hele vergaderde gemeente. Tegelijk wilde hij de Heere vol ijver bidden, zowel voor het volk als voor zijn zoon Salomo.

Dit heerlijke danklied en het gebed van de koning beginnen met het tiende en eindigen bij het negentiende vers. In de eerste verzen is koning David bezig om de Heere groot te maken en te verheerlijken. Hij roemt Hem in Zijn ontzaglijke

grootheid en heerlijkheid. Hij is geheel alleen de bewerker en oorzaak van alle heil, voorspoed en zegen. Als David dit gedaan heeft, wendt hij met het veertiende vers zijn ogen van God de Heere af, ziet op zichzelf en het volk, en belijdt in heilige verwondering hun geringheid en hun onvermogen in zichzelf om zo eensgezind, godvrezend en vol ijver deze rijke geschenken voor de tempelbouw bijeen te kunnen brengen. Daarbij roept hij uit: ‘Want wie ben ik en wat is mijn volk dat wij de macht zouden verkregen hebben om vrijwillig te geven als dit is? Want het is alles van U en wij geven het U uit Uw hand’, vers 14.

Hiermee is hij nog niet tevreden en daarom gaat hij verder in onze tekstwoorden. Hij doet daar levendig en krachtig belijdenis van de geringheid en onwaardigheid van zichzelf en van zijn volk. En het is tot roem en prijs van Gods oneindige grootheid als hij zegt: ‘Want wij zijn vreemdelingen en bijwoners voor Uw aangezicht, gelijk al onze vaders.’ Deze woorden zijn daarom op zichzelf niet anders dan een levendige uiteenzetting of belijdenis van de vreemdelingschap en vergankelijkheid van de mens hier op deze wereld. Ook van hun

geringheid en onwaardigheid in vergelijking met Gods oneindige grootheid en heerlijkheid.

Wij willen ze in dit morgenuur overdenken als een passende inleiding op het nieuwe jaar dat wij allen zo pas zijn begonnen. Wij zien hoe wij op aarde geen blijvende plaats hebben, maar hoe we als vreemdelingen en reizigers hier slechts voor een kort ogenblik verblijven, om dan gezamenlijk naar een eeuwig huis te gaan waarin we eindeloos zullen wonen.

De Heere verlene ons Zijn genade dat deze overdenking heilzaam moge zijn voor de zielen van ons allen. Amen.

We zullen onze tekstwoorden zo kort mogelijk behandelen en daarbij deze orde volgen, dat we ze eerst op zichzelf zullen verklaren en ze dan vervolgens overbrengen in hun geestelijke betekenis.

1.

Allereerst letten we dan op Davids belijdenis voor de Heere van de nietigheid en geringheid van zichzelf en van zijn volk, Ze zijn slechts vreemdelingen en bijwoners voor Zijn aangezicht. Vervolgens betrekken we hierbij hun voorvaderen van wie zij afstammen en die ook zulke vreemdelingen en bijwoners geweest zijn, zoals de hierbij gevoegde woorden aangeven: gelijk al onze vaders.

Wat het eerste betreft, Israëls godzalige koning belijdt hier van zichzelf en van zijn volk dat ze samen met elkaar hier in de wereld maar vreemdelingen en bijwoners zijn. Wat een vreemdeling is, kan ieder van u weten. Het is iemand die enige tijd buiten zijn vaderland en woonplaats verblijft in een vreemd land en onder een vreemd volk. Zo'n vreemdeling was de aartsvader Abraham, die op Gods bevel uit zijn vaderland vertrokken is en zich in Kanaän ophoudt te Hebron onder de zonen van Heth. Volgens zijn eigen getuigenis in Genesis 23:4 zegt hij tegen de zonen van Heth: 'Ik ben een vreemdeling en inwoner bij u.' Zulke vreemdelingen waren de kinderen van Israël toen ze in Egypte aankwamen en met toestemming

van koning Farao zich metterwoon vestigden onder de Egyptenaren in het vruchtbare land van Gosen. Wij lezen dat ook van Mozes in Exodus 2:22 dat hij zijn zoon die zijn huisvrouw Zippora hem baarde, de naam gaf van Gersom, want, zo zei hij, ik ben een vreemdeling geworden in een vreemd land.

Maar behalve deze naam ‘vreemdelingen’, gewaagt David hier ook van bijwoners als hij zegt: ‘Wij zijn vreemdelingen en bijwoners voor Uw aangezicht gelijk al onze vaders.’ Bijwoners zijn personen die uit een vreemd land in een ander land komen wonen. Ze genieten daar met toestemming van de inwoners van een verblijf of woonplaats, hoewel ze geen eigendom in dat land zelf hebben, omdat ze in dat land niet geboren zijn. Want ieder volk is heer en meester in eigen land en kan daarom aan alle vreemdelingen die van elders komen, inwoning toestaan of weigeren, naargelang ze zelf willen. Zulke bijwoners van heidense afkomst en geloof waren er velen onder de kinderen van Israël, Ze werden slechts door de Israëlieten geduld als bijwoners in hun land om hen van dienst te zijn als knechten en slaven. Dan gold wel de voorwaarde dat zij zich moesten onthouden

van alle afgodendienst en de Noachitische geboden waarnemen, als ze zich niet wilden laten besnijden en de Joodse godsdienst aannemen. Zonder dat mochten de kinderen Israëls aan geen vreemdeling inwoning of een vast verblijf in hun land toestaan. Allen die op deze wijze tussen de Israëlieten woonden, droegen de naam van bijwoners of vreemdelingen in de poort, zoals ze ook door God Zelf genoemd worden in Exodus 20:10. Zo zien we wat er bedoeld wordt met vreemdelingen en bijwoners. Paulus heeft die beiden op het oog in Efeze 2:19 waar hij schrijft aan de gelovige Efeziërs die uit het heidendom tot het christendom waren bekeerd, dat ze nu geen vreemdelingen en bijwoners meer waren, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods. Op dezelfde manier voegt koning David hier de vreemdelingen en bijwoners ook samen en betuigt, dat hij en zijn hele volk zulke vreemdelingen en bijwoners hier op aarde waren voor het aangezicht van de Heere.

2.

Het is een bekende waarheid dat alle mensen hier op de wereld slechts vreemdelingen en bijwoners zijn voor Gods aangezicht, omdat ze hier maar voor een zeer korte tijd onder Gods leiding mogen wonen en verblijven. Maar in het bijzonder en met nadruk geldt dit voor het volk des Heeren, de gelovigen. Zij zijn in ieder geval hier op de wereld vreemdelingen en bijwoners voor Gods aangezicht. Omdat koning David in zijn belijdenis hier met name op de gelovigen ziet, zullen we dit nu nader verklaren.

Op zeer veel plaatsen in de Heilige Schrift wordt ons dat duidelijk geleerd als de gelovigen dit van zichzelf getuigen en belijden. Bijvoorbeeld in Psalm 39:13, waar we onze koning David de Heere horen smeken: ‘Zwijg niet tot mijn tranen; want ik ben een vreemdeling bij U, een bijwoner gelijk al mijn vaders.’ Ook in Psalm 119:19 waar hij zegt: ‘Ik ben een vreemdeling op de aarde, verberg Uw geboden voor mij niet.’ Een soortgelijke belijdenis legde ook de godvrezende aartsvader Jakob van zichzelf af toen hij koning Farao, die hem vroeg naar zijn ouderdom, dit merkwaardige antwoord gaf: ‘De dagen der jaren van mijn vreemdelingschappen

zijn honderddertig jaren; weinig en kwaad zijn de dagen der jaren van mijn leven geweest, en hebben niet bereikt de dagen van de jaren des levens van mijn vaderen, in de dagen van hun vreemdelingschappen', Genesis 47:9. In het Nieuwe Testament vinden we ook meermalen dat de gelovigen daar als vreemdelingen en bijwoners hier op aarde worden aangemerkt, zoals in 1 Petrus 2:11, waar de apostel aan de gelovigen schrijft: 'Geliefden, ik vermaan u als inwoners en vreemdelingen, dat gij u onthoudt van de vleeselijke begeerlijkheden, welke krijg voeren tegen de ziel.'

Inderdaad, als we de zaak zelf eens bezien, merken we op dat er niets meer waar is dan dat de gelovigen hier op aarde slechts bijwoners en vreemdelingen zijn. Dat willen we nu nader bezien.

Een vreemdeling of bijwoner heeft een ander vaderland dan waar hij woont. Hij is buiten het land waar hij is geboren en opgegroeid en waar hij thuishoort, Hij houdt zich op in een vreemd land en onder een vreemd volk. Zo is het ook met de gelovigen hier op deze wereld. Ze hebben een vaderland buiten deze aarde, namelijk de

hemel, waar ze eigenlijk als ingeborenen zijn en thuishoren. Dat is hun moederstad en zoveel als hun geboorteplaats. Daarvan zijn ze gezamenlijk burgers en burgeressen. Immers in Gods Woord wordt de hemel doorgaans aangemerkt als het huis, de stad en het vaderland der gelovigen. Zo getuigt de Heere Jezus in Johannes 14:2, dat Hij voor de Zijnen plaats ging bereiden in het huis van Zijn Vader, waarin voor hen vele woningen zijn. Paulus schrijft in 2 Korinthe 5:1 dat Gods volk een gebouw van God heeft, na de afbraak van hun aardse tabernakel, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen. In Hebreëen 11:10 schrijft hij van de gelovigen dat zij de stad verwachten die fundamenten heeft, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is. Zo ook in Filippenzen 3:20, waar hij van Gods volk hier op aarde getuigt dat hun wandel of burgerschap in de hemelen is. Ook is een vreemdeling of bijwoner niet alleen buiten zijn geboorteplaats of vaderland, maar ook is hij tegelijk in een vreemd land afgescheiden en ver van al zijn vrienden en bekenden, ver van zijn goederen, have en bezittingen. In het vreemde land waar hij zich voor enige tijd ophoudt, heeft hij geen vastheid of bezit, ook

geen vrienden of bekenden. In dit opzicht is het met de gelovigen hier op deze wereld al niet anders. Zo lang zij hier beneden leven, zijn ze niet alleen als vreemdelingen buiten hun vaderland, de hemel, maar ook gescheiden van hun geestelijke verwanten in de hemel en van hun hemelse goederen. Boven in de hemel woont hun naaste familie, met wie zij door de band van een geestelijke geboorte zeer nauw verbonden zijn. Daar woont God hun Vader, van Wie en uit Wie zij geboren zijn. Daar woont de Heere Christus, hun oudste Broeder, samen met hun andere broeders en zusters, de heilige engelen en de verheerlijkte hemelingen. Daar is hun hoogste goed, hun schat en bezit, dat hen voor eeuwig rijk kan maken. Van die allen nu zijn ze, evenals de vreemdelingen in een vreemd land, afgescheiden zolang ze hier op aarde moeten leven. Zij hebben hier beneden niet de minste eigendommen. Zij genieten en ontvangen al de tijdelijke goederen hier van de Heere slechts te leen. Ieder ogenblik, als het de Heere maar behaagt, moeten ze zo naakt uit deze wereld gaan, als ze erin gekomen zijn, zonder ook maar het minste uit deze wereld met zich mee te kunnen nemen bij hun sterven. De gelovigen wonen en verkeren hier op de

wereld geheel als vreemdelingen, want het volk van deze wereld kent hen niet (1 Johannes 3:1). De wereld en de gelovigen zijn elkaar van nature geheel vreemd. Daarom kunnen ze elkaar geen liefde betonen en ook geen gemeenschap met elkaar hebben. Zij verschillen geheel van elkaar in gewoonten, aard, eigenschappen en verlangens. Kortom, alles wat in de wereld is, is voor de gelovigen naar hun geestelijke natuur beslist zo vreemd, dat zij er zich onmogelijk mee kunnen inlaten, evenmin als het licht zich kan verenigen met de duisternis, en het vlees met de geest. Verder lijdt een vreemdeling of bijwoner die buiten zijn huis en vaderland rondzwerft veel ongemak, tegenspoed en verdrukkingen. Het valt hem zeer hard en smartelijk om zo ver van zijn vaderland, vrienden en alles afgescheiden te leven en in een vreemd land onder onbekenden te moeten rondtobben en zwerven. Hij vindt overal waar hij komt weinig liefde en hulp bij de mensen aan wie hij onbekend is. Daarom heeft God de Heere Zich in Zijn wet zozeer over de vreemdelingen ontfermd. Op veel plaatsen in de Wet heeft Hij het volk Israël opgedragen dat ze de vreemdelingen en bijwoners in hun land niet hard zouden behandelen, maar integendeel

hen alle hulp en liefde zouden bewijzen. Ze moesten eraan denken dat zijzelf in het verleden vreemdelingen en bijwoners geweest waren in Egypte. Zo is het nu ook met de gelovigen hier op deze wereld. Ze leven hier op aarde als in een tranendal. Daarin moeten ze als beklagenswaardige ballingen en vreemdelingen vanaf hun geboorte tot aan hun sterven toe droevig rondzwerven en tobben. Hun hele leven is een aaneenschakeling van onrust, tegenspoed en verdrukking, zowel geestelijk als lichamelijk. In Psalm 34:20 lezen we: ‘Vele zijn de tegenspoeden van de rechtvaardige.’ De vrome Job zegt dat een mens van een vrouw geboren, kort van dagen is en zat van onrust, Job 14:1. Daarom mogen Gods kinderen hier, zoals we vader Jakob hebben horen spreken, wel van zichzelf getuigen dat de dagen van hun vreemdelingschappen en de jaren van hun leven weinig en kwaad zijn. Dikwijls moeten ze met de gelovige Kerk van het Oude Testament al zuchtend uitroepen wat staat in Psalm 120: ‘O, wee mij, dat ik een vreemdeling ben in Mesech, dat ik in de tenten van Kedar woon’, vers 5. Als een vreemdeling of bijwoner in een vreemd land omzwerft, heeft hij daar geen vast verblijf.

Hij houdt zich er slechts voor een korte tijd op. Zo gauw hij zijn zaken afgewikkeld heeft, gaat hij terug naar zijn vaderland, familie en bezittingen. Zo is het ook met de gelovigen. Hier op aarde hebben ze geen blijvende plaats of vaste woning. Het is maar als voor een ogenblik dat ze zich hier ophouden. Daarna vertrekken ze en gaan weg naar hun vaderland, naar hun eeuwig huis, zoals Prediker 12:5 zegt. Hun dagen op aarde zijn slechts als een schaduw, zoals dit in het vervolg van ons teksthoofdstuk nadrukkelijk aangetoond wordt, waar David zijn dagen en de dagen van zijn volk vergelijkt bij een vluchtige en vergankelijke schaduw.

Ten slotte heeft een vreemdeling of bijwoner geen ware vrede of rust, zolang hij in een vreemd land omzwerft. Hij blijft voortdurend reikhalzend verlangen om maar terug te zijn bij de zijnen in zijn vaderland. Als men het niet zelf heeft meegemaakt, kan geen mens geloven wat voor een verborgen aantrekkingskracht de vaderlijke grond heeft waar men geboren en opgegroeid is. Altijd leeft er bij vreemdelingen een verlangen om weer in hun eigen land en bij hun eigen volk te zijn. Zo is het met Gods volk, de gelovigen, hier op aarde nu ook. Ze vinden hier in hun

vreemdelingschap op de wereld geen ware rust of vreugde. Er leeft bij hen altijd een reikhalzend verlangen naar de hemel, hun ware vaderland. Ieder van hen verlangt hier ernaar om net als Paulus ontbonden te worden en met Christus te zijn, Filippenzen 1:23. Het gaat met al Gods kinderen, zoals diezelfde apostel erover spreekt in 2 Korinthe 5: ‘Want ook in dezen zuchten wij, verlangende met onze woonstede die uit de hemel is, overkleed te worden’, vers 5. Of zoals Hebreëën 13:14 zegt: ‘Want we hebben hier geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomstige.’

Zo blijkt uit dit alles zeer helder, dat de gelovigen hier op deze wereld in alle opzichten niet anders zijn dan ware bijwoners en vreemdelingen. Ze zwerven hier beneden al tobbed in een woestijn van ellende om. Ze genieten niet eerder van rust en een blijvende vaste woonplaats, dan wanneer ze in hun ware vaderland, de hemel, zijn aangekomen. Daar gaan ze hun eeuwige huis bewonen, dat zonder handen gemaakt is. Koning David duidt hier zichzelf en zijn gelovige volk, waarover hij vorst en koning is, aan als zo’n ellendige en verachte vreemdeling en bijwoner op deze wereld. Hij doet voor de hoge God van

de hemel deze openlijke belijdenis: ‘Wij zijn vreemdelingen en bijwoners voor Uw aangezicht, gelijk al onze vaders.’ Daarmee geeft hij op de heerlijkste wijze te kennen hun gezamenlijke nietigheid en verachtelijke staat, in vergelijking met Gods grootheid, glans en oppermacht. Dat blijkt duidelijk uit de bijgevoegde woorden ‘voor Uw aangezicht’.

Aangezien God, als een zuiver geestelijk Wezen, geen lichaam heeft en er dus in eigenlijke zin aan Hem ook geen aangezicht kan worden toegeschreven, vertrouwen wij erop dat dit door ieder van u duidelijk wordt begrepen. Toch is er niets gewoner in de Heilige Schrift dan dat we daarin lezen van Gods aangezicht. Maar dit moet dan altijd figuurlijk worden opgevat voor Gods aanwezigheid. Zo zeggen we dat alle dingen hier op aarde voor Gods aangezicht zijn, omdat Hij in alles wat geschapen is, werkzaam is met Zijn goddelijke kracht en er dus in aanwezig is. Daarom bedoelt het spraakgebruik van ‘vreemdeling te zijn voor Gods aangezicht’ niets anders dan vreemdeling bij of voor Hem te zijn, zoals koning David het ook zegt in Psalm 39: ‘Want ik ben een vreemdeling bij U, een bijwoner, gelijk al mijn vaders’, vers 13. Zo wil

het ook hier niets anders te kennen geven dan: Wij zijn vreemdelingen en bijwoners bij U of voor U.

Bij iemand wonen, of een bijwoner of een vreemdeling zijn, zegt eigenlijk zoiets als: met iemands toestemming bij hem of in zijn land zich vestigen en daar wonen. We lezen van deze toestemming ook in de geschiedenis van Abimelech, de koning van Gerar. Hij geeft aan Abraham, als een vreemdeling, vrij verblijf en inwoning in zijn land als hij tot hem zegt: ‘Zie, mijn land is voor uw aangezicht; woon waar het goed is in uw ogen’, Genesis 20:15. Zo lezen we ook van Jozua dat hij bevel geeft aan de oversten van de vrijsteden in Israël dat ze een ongelukkige doodslager in hun steden moesten ontvangen en opnemen en hem een plaats geven om te wonen (Jozua 20:4). Zo spreekt in dit verband ook God de Heere. Als Koning David belijdt dat hij en zijn volk maar vreemdelingen en bijwoners waren voor de Heere hier op aarde, dan erkent hij daarmee dat God de opperste Heer en Eigenaar van de aarde is. De mensenkinderen wonen daarop niet anders dan met Zijn verlof en toestemming, zolang het Hem behaagt. Uit

zichzelf hebben ze niet het minste recht van inwoning of eigendom op de aarde. De hoge God verdraagt hen daar als vreemdelingen en bijwoners en kan hen van deze aarde ook weer doen weggaan, wanneer het Hem maar belieft. Werkelijk, is God niet de opperste Heere en Eigenaar van geheel deze aarde? Deelt Hij niet aan de sterveling de plaatsen en koninkrijken uit zoals Hij wil? Hoor wat ervan Hem gezongen wordt in Psalm 89: ‘De hemel is de Uwe, ook is de aarde de Uwe; de wereld en haar volheid hebt Gij gegrond’, vers 12. Hiermee betuigt God Zelf, dat de aarde Hem toebehoort als de opperste Eigenaar. Hij gunt de mensenkinderen als vreemdelingen en bijwoners er een verblijf en woonplaats. In Leviticus 25:23 zegt Hij in Zijn gevreesde wet aldus tot het volk van Israël: ‘Het land ook zal niet voor altoos verkocht worden; want het land is van Mij, daar gij vreemdelingen en bijwoners bij Mij zijt.’ Zo belijdt hier Israëls koning terecht voor de Heere: Wij zijn vreemdelingen en bijwoners voor Uw aangezicht. Hij erkent daarmee de uiterste nietigheid en geringheid van zichzelf en zijn volk voor de Heere. Ze zijn bij Hem niet meer dan een stofje aan de weegschaal en een druppel

aan de emmer. Slechts door een kortdurende ondersteuning en toestemming worden ze hier door Hem gedragen. Uit zichzelf hebben ze geen enkel recht op ook maar iets dat geschapen is.

Maar op welke wijze waren zij nu voor het aangezicht van de Heere vreemdelingen en bijwoners? Zijn ze dat pas in de tijd geworden of zijn hun vaders voor hen reeds vreemdelingen en bijwoners geweest. Of was dit de toestand van alle gelovigen vanaf het begin van de wereld? David geeft ons daarvan nader onderwijs. Hij leert ons dat dit altijd zo is geweest als hij zegt: ‘Wij zijn vreemdelingen voor Uw aangezicht gelijk al onze vaders.’ Met hun vaders bedoelt Israëls koning hier in het algemeen al de vroegere en latere voorouders van het volk van Israël, uit wie ze afkomstig waren. Dit blijkt uit de nadrukkelijke toevoeging van het woordje ‘alle’: gelijk al onze vaders. Maar in het bijzonder verstaat hij hieronder hun beroemde voorvaders, Abraham, Izaäk en Jakob met hun kinderen of nakomelingen in Egypte. Deze worden immers bij uitstek in de Heilige Schrift de vaders van het volk van Israël genoemd, omdat het hele volk van Israël uit hen voortgekomen is, zoals

we dit met vele plaatsen uit Gods Woord zouden kunnen bevestigen. Wat wordt van hun vaders gezegd? David getuigt van hen dat ze eveneens vreemdelingen en bijwoners voor het aangezicht van de Heere hier op deze wereld geweest zijn, zoals zij, hun kinderen en nakomelingen, dit nu nog zijn.

We kunnen dit op tweeërlei wijze opvatten. In de eerste plaats waren Israëls voorvaderen op dezelfde wijze hier op de wereld vreemdelingen en bijwoners voor het aangezicht van de Heere, zoals al de gelovigen, zonder onderscheid, dit hier op aarde waren. Dit omdat hun vaderland, huis, vrienden, bezittingen en alles hierboven in de hemel was, en zij hier beneden geen blijvende, vaste woonplaats hadden. Tot bevestiging hiervan halen we geen andere plaatsen aan dan alleen wat de apostel Paulus schrijft in Hebreeën 11:13 over Abraham, Izaäk en Jakob, Israëls vaders: ‘Deze allen zijn in het geloof gestorven, de belofte niet verkregen hebbende, maar hebben die van verre gezien, en geloofd, en omhelsd, en (let wel!) hebben beleden, dat zij gasten en vreemdelingen op de aarde waren.’

Maar, in de tweede plaats kan men dit hier ook in letterlijke zin opvatten. Dan geeft het te kennen

dat Israëls vaderen ook werkelijk vreemdelingen en bijwoners op de wereld geweest zijn en dat ze hun leven hier op aarde grotendeels in een vreemd land en onder een vreemd volk hebben doorgebracht. Dat is werkelijk zo geweest. Van vader Abraham weten we dat hij op Gods bevel uit zijn land en maagschap moest gaan naar een vreemd land om daar te gaan wonen. Lees het maar na in Genesis 12. Ook van Izaäk lezen we duidelijk in Genesis 35:27 dat hij met zijn vader Abraham als een vreemdeling in Hebron gewoond had. Ook van Jakob lezen we dat nadrukkelijk. We hebben hem tot koning Farao al horen spreken van de dagen der jaren van zijn vreemdelingschappen, die weinig en kwaad geweest waren. Ieder die geen vreemdeling in Gods Woord is, weet hoe hij nog op zijn oude dag met zijn zonen en met zijn hele familie is vertrokken naar Egypteland. Daar hebben hij en de zijnen zich metterwoon gevestigd met toestemming van koning Farao. In dat vreemde land heeft hij ook zijn dagen beëindigd en daar is hij gestorven. Wat nu zijn twaalf zonen en nakomelingen betreft, die zijn evenals hijzelf meer dan vierhonderd jaar lang vreemdelingen en bijwoners in Egypte geweest. Ze zijn daar

ten slotte als vreemdelingen zeer hard door de Egyptenaren behandeld en onderdrukt. Daarna hebben ze eerst nog de volle veertig jaren in de woestijnen of wildernissen van Arabië als vreemdelingen doorgebracht en getobd. Pas daarna zijn ze het land Kanaän ingetrokken om dat tot aan de komst van de Messias als hun eigen land te bewonen en te beërven.

Zo hebben we aangetoond dat de voorvaderen van koning David en zijn ganse volk, zelfs in letterlijke zin, hier op aarde als vreemdelingen en bijwoners in een vreemd land en onder een vreemd volk verkeerd hebben. Dit wordt ook door de apostel Paulus bevestigd in Hebreeën 11:9-10, waar hij van Abraham schrijft: 'Door het geloof is hij een inwoner geweest in het land der belofte als in een vreemd land en heeft in tabernakelen gewoond met Izak en Jakob, die mede-erfgenamen waren van dezelfde belofte. Want hij verwachtte de stad die fundamenten heeft, welke Kunstenaar en Bouwmeester God is.' Het is dan ook terecht dat koning David hier belijdt voor de Heere dat hij en het volk waarover hij als koning heerste, vreemdelingen en bijwoners waren, zoals al hun vaders. Dat betekent op dezelfde manier als hun vaders.

Terecht zal iemand mogelijk vragen, waarom koning David dat hier bijvoegt. Wat is de reden dat hij de voorvaderen aanhaalt en van hen getuigt dat ze net zulke vreemdelingen en bijwoners waren zoals hun vaders voor hen? Wij antwoorden hierop dat hij dit deed om nog duidelijker en openlijker voor de Heere hun nietige en onwaardige staat te belijden. Zij waren kinderen en nakomelingen van zulke geringe en verachte voorouders, die net als zij slechts vreemdelingen en bijwoners voor het aangezicht van de Heere op deze wereld geweest waren. Ook zij hadden hier niet het minste eigendom in bezit gehad, zodat ze met recht konden zeggen van een lage en verachte afkomst te zijn. Ook zij waren voortgekomen uit de lendenen van hen die niet meer geweest zijn dan vreemdelingen en bijwoners hier op aarde. Om diezelfde reden belijdt koning David dit ook van zichzelf in die al eerder aangehaalde plaats, Psalm 39:13, waar we hem als volgt tot de Heere horen bidden: ‘Zwijg niet tot mijn tranen, want ik ben een vreemdeling bij U, een bijwoner, gelijk al mijn vaders.’ Zo is het hier ook: wij zijn vreemdelingen en bijwoners, gelijk al onze vaders.

Let nog wel op de kracht en bijzondere nadruk van Davids woorden: Wij, wij, zegt hij. Hij sluit in deze belijdenis zichzelf in. Hoewel hij de vorst en koning van het volk Israël was, beschouwt en rekt hij hier zichzelf nochtans niet in het minst hoger of waardiger voor de Heere dan zijn volk en onderdanen. Nee, hij stelt zich hier in alle opzichten aan zijn volk gelijk en op dezelfde hoogte. Ze zijn samen hier even gering en onwaardig voor de hoge en verheven God. Terecht, want wij zijn vreemdelingen en bijwoners voor Uw aangezicht, gelijk al onze vaders. In het vervolg van de tekst gaat Israëls koning hierop verder door. Dan doet hij nog levendiger belijdenis voor de Heere van de onwaardige staat van zichzelf en van zijn volk. Hij belijdt niet alleen dat zij, net als hun vaders, zulke bijwoners en vreemdelingen waren voor het aangezicht van de Heere, maar ook dat zij allen slechts broze en vergankelijke stervelingen waren. Hun levensdagen hier op aarde zijn niet meer dan een schaduw. Een schaduw is in zichzelf niets, ze gaat in een ogenblik voorbij en verdwijnt, zonder dat men er in het minst iets van kan

verwachten. Deze woorden hadden wij er graag bij willen verhandelen, maar de tijd laat dit niet toe.

We zijn van mening dat we hiermee onze tekstwoorden voldoende voor uw aandacht uitgelegd en behandeld hebben.

Toepassing

Wat zouden we ten hoogste gelukkig zijn als deze welgemeende en krachtige woorden door de vinger van de Heilige Geest diep in onze harten ingedrukt en gegraveerd zouden worden. Dan zouden we die door ons gedrag steeds in een levendige praktijk tot uitdrukking brengen. Maar helaas is het met de meesten van ons heel anders gesteld. De meesten leven niet als vreemdelingen en bijwoners voor God hier op deze wereld, maar als blijvende bewoners, die geen ander leven dan dat van deze ijdele wereld kennen of begeren. De meesten betonen duidelijk in hun gedrag dat ze nog geheel vleeselijk zijn, zuivere wereldlingen, die uit de aarde aards zijn en al hun goed en deel hier in dit leven zoeken.

De meesten hebben nog geen waarachtig deel aan God, aan Christus, aan de hemel en de hemelse goederen, door middel van geloof, wedergeboorte en bekering. Ze zijn vreemden van het hemelse vaderland en vreemden van de geestelijke verwantschap. Ze bekommeren zich ook niet oprecht om daaraan deel en gemeenschap te krijgen. Daarom zijn ze nog geheel vreemdelingen van God, van Christus, van de heilige engelen en van de verheerlijkte

rechtvaardigen. Vreemdelingen van de hemel, van de hemelse goederen, van een hemelse natuur en van een hemelse wandel. Ze zijn met recht nog steeds inwoners van deze nietige en ijdele aarde. Alleen die houden ze voor hun vaderland, hun bezit en hun verwantschap.

De meesten van ons zijn ook geen vreemdelingen op de wereld, want ze kunnen het nog zo goed in de wereld vinden. De wereld is nog hun grote Diana die zij dienen. Hun omgang is meestal met wereldse mensen, terwijl ze de vromen, als vreemdelingen, niet kennen of beminnen. Hun hele vermaak zoeken ze nog in de wereld. De ijdele bezigheden, de schijngoederen en vermaken daarvan, jagen ze vurig na. Ze weten geen ander vermaak voor hun onbekommerde zielen te vinden dan wat de wereld hen dagelijks geeft.

De meesten onder ons zijn geen echte vreemdelingen op de aarde. Ze verlangen er niet naar om als vreemdelingen vandaar te mogen verhuizen naar het ware vaderland, de hemel. Ze leven alsof ze hier altijd zullen blijven. Ze beseffen niet wat het zeggen wil, dagelijks te wandelen met levende indrukken in het hart van dood en eeuwigheid. Ze beschouwen daarentegen

de gedachte aan de dood als een droefgeestige kwelling die ze verre van zich houden. Er leeft bij hen niet in het minst een waar verlangen om ontbonden en voor eeuwig met Christus te zijn. Als het in hun macht lag, zouden ze wel voor eeuwig hier op deze wereld willen blijven leven en de hemel aan God en Zijn heiligen gunnen. Zo is het gesteld met verreweg de meesten onder ons. De zekere reden daarvan is dat ze nog onbekeerd en onveranderd zijn vanbinnen. Ze leven nog geheel buiten God en Christus in de zonde en in het rijk der duisternis. Wat zijn al deze mensen dodelijk ongelukkig en ellendig. Wat leven ze in het uiterste gevaar om zo voor eeuwig in de poel van de afgrond neer te storten. Mijn vrienden, besef het toch, u kunt de wereld zoveel aanhangen en dienen als u wilt, toch bent u er maar vreemdelingen en bijwoners op. Het is zeker en het komt spoedig, dat u hiervandaan moet gaan naar de eeuwigheid. God zal u eens komen roepen en u opeisen in het uur dat u er het minst aan denkt. Hij zal tot u zeggen: Bereid uw huis, want gij zult sterven. De dood zal u overvallen als een dief in de nacht en zoals u geleefd hebt, zult u dan ook moeten sterven. O, mochten er toch eens onder u zijn

die deze dingen ter harte zouden nemen. Moge de Heere Zelf u er een indruk van geven, opdat u de verkeerdheid en de rampzaligheid van uw weg zult zien en met ernst uitzien naar een waarachtige bekering tot God. Dan zult u door het geloof uw enige toevlucht nemen tot de Heere Jezus om door en in Hem behouden te worden.

Nu wat Gods kinderen betreft, de ware gelovigen die niet van de wereld zijn, maar door Christus uit de wereld verkoren en geroepen. O, mochten zij in al hun gedrag en levenswandel nu ook werkelijk laten zien dat zij hier op de wereld maar vreemdelingen en bijwoners zijn. Mochten zij zich in alles, in de Heere, steeds als vreemdelingen gedragen en zo hun hemelse levenswandel tonen. Mochten zij zich op deze wijze geheel en al van de wereld onderscheiden en zich in alles gedragen als vreemdelingen hier op de wereld. Hun vaderland en bezit, hun familie en bekenden zijn boven in de hemel. Maar helaas is het in onze geesteloze tijd zo heel anders met de kinderen van God gesteld. Het fijne goud is nu door het stof zo zeer verdonkerd en bevlekt, dat het nog maar weinig glans en heerlijkheid vertoont. Wat heeft

de liefde tot de wereld hun zielen nog in grote mate bezet en ingenomen. Wat kleven ze nog met hun hart aan het stof. Wat openbaart zich in hun gehele levenswandel nog een geweldige aardsgezindheid, zodat tussen hen en de mensen van de wereld nog dikwijls weinig of geen onderscheid kan worden bespeurd. Hoe kunnen ze zich nog met de wereldse mensen en met de wereldse dingen bezighouden en hier op de wereld zo in de weer zijn alsof ze hier geen vreemdelingen zijn, maar rechte inwoners die hier eeuwig zullen blijven. Hoe zijn ze niet dagelijks druk om wereldse goederen te verzamelen, eer, gemak en voordeel. Hoe zoeken ze de gunst van de wereld en zien ze niet dat het alles maar een nietig ding is en ijdelheid der ijdelheden. Wat hebben de kinderen van God vandaag de dag weinig op met de dingen van de hemel. Wat leven ze in een droevige, jammerlijke vervreemding van God en van Christus. Wat is de liefde van God weinig levendig en krachtig in hun hart. Voortdurend wordt die gedooft door de vleeselijke liefde tot de wereld en de schepselen. Hoe weinig leven ze in een levendig en bezielde verlangen naar hun heengaan. Hoe weinig zuchten ze om van dit

lichaam verlost en met hun hemelse woonstede die daarboven is, overkleed te worden. Hoe weinig wekken ze zichzelf en elkaar op met het verlangen naar die heerlijkheid en schudden het stof af van hun voeten. Hoe weinig bereiden ze zich dagelijks voor op dood en eeuwigheid. Het is alsof de kinderen van God in onze tijd ook met een geest van diepe slaap bevangen zijn. Hoe weinig zijn ze gewoon om wezenlijke kracht van vertroosting in al hun aardse tegenspoeden te putten uit hun vreemdelingschap. Hoe weinig vreugde kan de overdenking van de dood bij hen te weeg brengen. Het is of deze dingen bij velen van de kinderen van God hun kracht reeds verloren hebben. Het is voor de meesten alsof ze alleen maar in dit leven op Christus hopen.

Kinderen van God, uw ziel is niet op haar plaats. Al deze droevige plagen komen voort uit de vergiftige bron van vleeselijkheid, ongeloof en het niet kennen van God, waaraan u gedurig toegeeft. Het is een groot kwaad dat u drukt en u kunt er alleen door de balsem en heelmeeester uit Gilead van genezen worden. Moge u dan door genade deze weg inslaan. Wend u tot uw Zaligmaker en Verlosser Christus

Jezus en begeer ogenzalf van Hem voor alle dingen. Deze doet u uw geestelijke ellende met recht zien. Daardoor verkrijgt u een wezenlijke overtuiging met droefheid, schaamte en hartelijk berouw om door Hem ook werkelijk met uw onmacht bekend gemaakt te worden en uw kwaal in haar grond en oorsprong te leren kennen. Moge u zich hier, als ellendige, voor Jezus' voeten neerleggen en u ter genezing aan Hem overgeven. Leer bij Hem dat dit een schandelijke zaak is. Leer hier hoezeer u zondigt tegen uw staat en waardigheid en tegen de genade van God die aan u is bewezen. Leer dat u, die kinderen van God bent en erfgenamen van de hemel, maar een korte tijd hier op aarde geplaatst bent als in een vreemd land. Zie dat u zich zozeer gaat verbinden en vastmaken aan het aardse, alsof u niet meer bent dan aardse en wereldse mensen, en alsof u vreemdelingen bent van de hemel. Als u dit eens recht zou inzien, zou dat u ten zeerste moeten beschamen en bedroeven. Daarom moet u ernaar staan, kinderen van God, dat u deze betreuenswaardige dwaasheid eens recht zou inzien. Dat u daarover bitter zou treuren en wenen en uzelf recht voor de Heere uw God daarover zou mogen vernederen en

verootmoedigen. Blijf toch niet langer in zo'n beschamende en verachte wangestalte leven. Beroof uzelf toch niet langer van uw dierbare zaligheid. Eet niet langer de zwijnendraf van deze wereld, terwijl u koningskinderen bent en er voedsel volop is in het huis van uw Vader. Doe de Heere Jezus niet langer zo'n grote schande en oneer aan, dat men geen onderscheid kan zien tussen Zijn volk en de wereld. Richt uzelf eens op en schud al het stof van u af.

U zegt ja, maar mijn geesteloosheid en mijn wangestalte is zo groot, zo zwaar en langdurig. Ik weet er geen raad meer mee en ik twijfel of er wel genezing voor mij is. Mijn vrienden, verlies toch niet de moed. Onze grote Koning Jezus leeft immers nog. Hij heeft tot nu toe uw moeite en verdriet aangezien, opdat u het in Zijn hand zou geven. Bij Hem is immers licht en genade genoeg om u uw wangedrag en ellende te doen inzien en u er nog eens oprecht over te verootmoedigen. Bij Hem is immers nog bloed genoeg om uw schuld uit te wissen en geheel weg te nemen, zelfs al waren uw zonden als scharlaken. Bij Hem is immers nog macht en sterkte genoeg voor uw vernieuwing en heiligmaking en om uw harten op

te heffen uit het stof naar de hemel. Of zou deze Held dan niet meer kunnen verlossen? Zou Zijn arm dan nu verkort zijn, of zou het Hem ook aan goedheid en gewilligheid ontbreken? Hij die daar zegt: Mijn volk, wend u naar Mij toe en word behouden? Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, nochtans zal Ik u niet vergeten.

Maak u dan maar gereed en wend uw hart naar Jezus. Leg u zo ellendig als u bent aan Zijn voeten neer. Klaag Hem uw nood, verberg die voor Hem niet en wacht met stil geduld aan Zijn deur totdat Hij u helpt. Totdat Hij Zich gereed maakt voor uw genezing. Vertrouw op Zijn bloed als de enige balsem voor uw ziel om deze van haar dodelijke ziekte te herstellen. Al uw gerechtigheid en sterkte is geheel alleen in de Heere Jezus te vinden. Daarom ga toch niet zelf aan het werk, want u kunt niets tot genezing van uw grote zielen nood doen. Uw ellende is immers zo groot dat het minste rechte gevoel en de minste indruk van uw ellende geheel van de Heere Jezus moet komen. Hij is het bij Wie voor u hulp besteld is.

Wend u dus tot Hem. Geef al het werk over aan Hem en Zijn Geest. Laat Zijn bloed u reinigen en u leren, voortdurend en meer en meer, dat u maar

vreemdelingen en bijwoners voor het aangezicht
van de Heere bent.

Daartoe wil de Heere ook geheel en voortdurend
met Zijn genade u nabij zijn.

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

In open envelop zonder postzegel zenden aan:

Pieters Media bv
Antwoordnummer 5
4500 WC GROEDE

Uitgave
STICHTING “SMYTEGELT-FONDS”

REVEREIL-SERIE

Voorzitter
Ds. J. Westerink, Urk

Secretariaat
Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
“Smytegeltfonds”, Putten

Abonnement: € 12,- per jaar (10 ex.)

Opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen
aan:

Pieters Media bv,
Postbus 12,
4503 ZG GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl
www.reveilserie.nl